

Józef Mandziuk

Kronika Wydziału Kościelnych Nauk Historycznych i Społecznych za rok 1998

Saeculum Christianum : pismo historyczno-społeczne 6/1, 265-269

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA WYDZIAŁU KOŚCIELNYCH NAUK HISTORYCZNYCH I SPOŁECZNYCH ZA ROK 1998

I. Sympozja

1. **Kobieta w starożytności chrześcijańskiej** – symposium patrystyczne zorganizowane w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie dn. 22 X 1998 r. Otwarcia i zamknięcia sympozjum dokonał ks. prof. dr hab. Emil Stanula. Wygłoszono następujące referaty: ks. prof. dr hab. Jan Łach – *Biblijne Słowo Wstępne*; ks. prof. dr hab. Wincenty Myszor – *Kobieta w gminach chrześcijańskich II i III wieku*, „*Institucja*” *Wdów i Dziewic*; ks. prof. dr hab. Marek Starowiejski – *Od legend do historii: Założycielki Kościoła w Armenii i Gruzji*; ks. prof. dr hab. Augustyn Ekmann – *Obraz kobiety w świetle Pism Egzegetycznych przeciw Manichejczykom św. Augustyna*; ks. dr Stanisław Strękowski – *Św. Makryna Młodsza jako mistrzyni życia duchowego według św. Grzegorza z Nysy*; ks. dr Tadeusz Kołosowski – *Lucylla z Kartaginy a geneza schizmy donatystycznej*; dr Ryszarda Bulas – *Brygida i Ita – święte Kościoła Celtyckiego*; ks. dr Tomasz Skibiński – *Kobiety a Pismo św. na podstawie Korespondencji św. Hieronima*; prof. dr hab. Jerzy Wojtczak – *Laktancjusz – „Divinae Institutiones” o kobiecie*. Wszystkie prelekcje dotyczyły roli kobiety w starożytności chrześcijańskiej.

Sympozjum miało charakter wyjątkowo monotematyczny.

2. **Europa. Zadanie chrześcijańskie** – symposium zorganizowane dn. 15 VI 1998 r. przez Politologię i Nauki Społeczne oraz Fundację ATK w auli WMŚD w Warszawie. Odbyło się ono z okazji Jubileuszu ks. prof. dra hab. Helmuta Jurosa i było połączone z uroczystym wręczeniem Księgi Pamiątkowej oraz jej promocją.

Otwarcia sympozjum dokonał ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski, dziekan Wydziału KNHS. Pierwsza część sympozjum: Książd *Profesor Helmut Juros – życie i dzieło* zawiąrała następujące wystąpienia: ks. prof. dr hab. Roman Bartnicki, rektor ATK – *Laudacja na cześć Jubilat*; prof. dr hab. Aniela Dylus – *Człowiek -Uczony -Europejczyk*; ks. prof. dr hab. Jan Krucina, PFT Wrocław – *Światłość na areopagach Europy*. Następnie odczytano listy gratulacyjne, wysłuchano *Słowo Prymasa Polski* oraz wręczono Księgę Pamiątkową. Na koniec przemówił sam Jubilat. Druga część sympozjum poświęcona była tematowi: *Europa. Zadanie chrześcijańskie*. Wygłoszono następujące referaty: o. prof. dr hab. Jacek Salij – *Przestrzeń światopoglądowo neutralna?*; ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek – *Europa, chrześcijaństwo i kornukopia*; ks. prof. dr hab. Alojzy Marcol – *Projekt globalnego etosu*; ks. bp. prof. dr hab. Tadeusz Pieronek – *Dlaczego biskupi polscy pojechali do Brukseli?* ks. prof. dr hab. Remigiusz Sobański, *Urząd w tradycji europejskiej*.

II. Stopnie i tytuły naukowe

1. Tytuły naukowe profesora

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał tytuły naukowe profesora nauk humanistycznych: ks. prof. dr hab. Stanisławowi Kobielusowi, kierownikowi Katedry Historii Sztuki Średniowiecznej, prof. dr hab. Marii Miśkiewicz, kierownikowi Katedry Archeologii Chrześcijańskiej Słowińskiego oraz ks. prof. dr hab. Januszowi Zbudnicznikowi, kierownikowi Katedry Historii Kościoła Średniowiecznego.

2. Habilitacje

Ks. Witold Kujawski, Kościelne dzieje Sieradza.

Recenzenci: prof. dr hab. Bohdan Ryszewski
 prof. dr hab. Stanisław Olczak
 ks. prof. dr hab. Janusz Zbudniewek

Data kolokwium hab.: 14 XII 1999 r.

Zatwierdzenie BCK: I-H-68/99

Janusz Józef Odziemkowski, *Służba duszpasterska Wojska Polskiego*.

Recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Ajnenkiel
 ks. prof. dr hab. Zygmunt Zieliński
 ks. dr hab. Jerzy Myszor, prof. ATK

Data kolokwium hab.: 26 X 1998 r.

Zatwierdzenie BCK: I-H-1312/98/99

3. Doktoraty

Krzysztof Antoni Jabłoński, *Architektura sakralna na terenie archidiecezji białostockiej w latach 1880-1995*.

Promotor: prof. dr hab. Andrzej Olszewski

Recenzenci: prof. dr hab. Witold Czarniecki
 dr hab. Zbigniew Bania, prof. ATK

Data obrony pr. dokt.: 27 IV 1998

Artur Górski, *Koncepcja władz politycznej Stanisława Cat-Mackiewicza*.

Promotor: prof. dr hab. Aniela Dylus
 Recenzenci: prof. dr hab. Wojciech Roszkowski
 ks. prof. dr hab. Helmut Juros

Data obrony pr. dokt.: 3 VI 1998

Kazimiera Jaworska, *Etos społeczeństwa polskiego doby saskiej w świetle wybranych ówczesnych kazań*.

Promotor: ks. prof. dr hab. Józef Mandziuk

Recenzenci: prof. dr hab. Krystyn Matwijowski
 ks. dr hab. Bronisław Panek, prof. ATK

Data obrony pr. dokt.: 3 VI. 1998

Ks. Janusz Włodarczyk, *Aksjologiczne ujęcie narodu w nauczaniu Jana Pawła II*.

Promotor: ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski
 Recenzenci: ks. prof. dr hab. Franciszek Kampka
 ks. dr hab. Janusz Balicki, prof. ATK

Data obrony pr. dokt.: 29 VI 1998

S. Danuta Karwowska *Historia Zgromadzenia Sióstr Misjonarek Świętej Rodziny w latach 1945-67*.

Promotor: ks. prof. dr hab. Franciszek Stopniak

Recenzenci: prof. dr hab. Stanisław Olczak
 ks. prof. dr hab. Janusz Zbudniewek

Data obrony pr. dokt.: 19 X 1998

Ks. Krzysztof Tarwacki, *Graduał Ms K 24 z Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu w świetle polskiej i zachodnio-europejskiej tradycji liturgiczno-muzycznej. Studium źródłoznawcze*.

Promotor: ks. prof. dr hab. Jerzy Pikulik
 Recenzenci: prof. dr hab. Jerzy Erdman
 ks. prof. dr hab. Janusz Zbudniewek

Data obrony pr. dokt.: 19 X 1998

Ks. Edward Rusin, *Poglądy i działalność społeczna ks. Stanisława Belcha na emigracji*.

Promotor: ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski

Recenzenci: prof. dr hab. Piotr Nitecki
prof. dr hab. Stanisław Otok

Data obrony pr. dokt.: 14 XII 1998

Ks. Janusz Nowiński, *Przechowywanie Eucharystii w Kościele Zachodnim w chrześcijańskim antyku i w wiekach średnich. Studium treści i formy.*

Promotor: dr hab. Zbigniew Bania, prof. ATK

Recenzenci: dr hab. Jerzy Miziołek
dr hab. Kinga Szczepkowska-Naliwajek

Data obrony pr. dokt.: 14 XII 1998

4. Magisteria

a) **Archeologia chrześcijańska:** Jacek Biliński, *Bazyliki wczesnochrześcijańskie Deieezji Trackiej*; Anna Jochowśka, *Mozaiki synagogalne na terenie Palestyny w okresie II-VI w. po Chr.*; Piotr Hubert Mrugała, *Założenia architektoniczne rzymskich ośrodków legionowych limesu germańskiego – na przykładzie Moguncji i Kolonii*; Piotr Szpak, *Próba analizy typologicznej i ikonograficznej sarkofagów ołowiowych z warsztatów palestyńskich i warsztatu tytryjskiego*; Agnieszka Szyderska, *Qumran: rozwój teorii naukowych dotyczących historii, archeologii i pism*; Jarosław Świećicki, *Typografia Limesu Pontyjskiego.*

b) **Patrologia:** Anna Czyż, *Praca w najstarszej tradycji pachomiańskiej*; Izabela Dubowska, *Powstanie książki w starożytności chrześcijańskiej*; ks. Krzysztof Kawczyński, *Mowy 181, 182, 183 świętego Augustyna. Wstęp – przekład-komentarz*; Dorota Łopińska, *Ochrona życia poczętego w wybranych pismach starochrześcijańskich pisarzy*; Marta Przyszychowska, *J 19, 25-27 w interpretacji łacińskich Ojców Kościoła* ks. Roman Szmurło, *Ks. Wincenty Kwiatkowski twórca apologetyki totalnej*; Piotr Śliwowski, *Motywy gnostyckie w psychologii Carla Gustawa Junga.*

c) **Historia Kościoła:** Tomasz Borowski, *Religijność Mazowszan w świetle Miraculów Jasnogórskich (1402-1599)*; Dorota Domańska, *Życie religijne społeczeństwa polskiego na podstawie najstarszych żywotów i kronik (do XIII wieku)*; Dorota Grzechocińska, *Kwartalnik „Spotkania” 1977-1988. Redakcja, środowisko, program ideowy*; Danuta Krzemińska, *Stosunki chrześcijańsko-żydowskie w Polsce w świetle statutów i przywilejów Kazimierza Wielkiego*; Tadeusz Machowski, *Obraz życia społeczno-gospodarczego chrześcijan w Kartaginie na podstawie pism Tertuliana*; Agata Mirek, *Geneza i początki działalności Zgromadzenia Córki Maryi Niepokalanej w latach 1891-1918*; Agnieszka Pasternak, *Milenium chrztu Polski w świetle wybranych tytułów prasy polskiej w 1966 roku*; Sławomir Pełszyk, *Idee patriotyczne w twórczości ks. Jana Krzysztofa Kluka (1739-1796)*; Sławomir Pietryka, *Historia stosunków dyplomatycznych między Rzeczpospolitą a Persją w latach 1502-1722*; Tomasz Stawiany, *XVII-wieczny przekaz o kulcie św. Stanisława na przykładzie Krakowskiej Skalki*; Marek Stawski, *Prepozytura Kanoników Regularnych Laterańskich przy byłym kościele św. Jerzego w Warszawie*; Sławomir Stępień, *Recepcja encykliki papieża Piusa XI „Mit Brennender Sorge” z 14 III 1937 roku w prasie polskiej w latach 1937-1939.*

d) **Historia sztuki sakralnej:** Marzanna Bagan, *Wystawy francuskiej sztuki współczesnej w Polsce w latach 1946-1986 w świetle krytyki artystycznej*; Paulina Biernacka-Noczeń, *Ikonografia Adama i Ewy w średniowiecznym malarstwie w Polsce*; Patrycja Hanak, *Gotyckie założenie klasztorne Ojców Paulinów na Skalce w Krakowie*; Maria Incksiak, *Nurt neogotycki w twórczości architektonicznej sakralnej Henryka Marconiego (1792-1863)*; Maciej Jabłoński, *Twórczość Andrzeja Fogitta. Próba interpretacji*; Dorota Korupczyńska, *Styl mody kobiecej lat dwudziestych i trzydziestych XX wieku w Polsce*; Monika Kostera, *Budownictwo sakralne w polskich XIX-wiecznych podręcznikach architektonicznych*; Agnieszka Kowalska, *Polski film reklamowy lat dziewięćdziesiątych – od pomysłu do realizacji*; Jolanta Kruska, *Ikonografia zaślubienia Matki Bożej w polskim malarstwie średniowiecznym*; Małgorzata Kucharz, *Obraz Koloseum polskich podróżników po Europie od XVI do XVIII wieku*; Izabela

Malczewska, *Pracownia Doświadczalna Tkactwa Artystycznego w Warszawie w latach 1953-1995*; Piotr Michalak, *Architektura i dekoracja wnętrz Domu Związku Zawodowego Kolejarzy RP i Teatru „Ateneum”*; Małgorzata Słoma, *Sybille w polskiej sztuce nowożytnej. Studium ikonograficzne*; Urszula Więch, *Zarys monograficzny twórczości ceramicznej i rzeźbiarskiej Stanisława Jagmina*; Piotr Woźniakiewicz, *Malarstwo Henryka Wańka*; Małgorzata Wójcik, *Symboliczne przedstawienia pasyjne w polskiej sztuce nowożytnej*.

c) **Muzykologia kościelna:** Lidia Banaś, *Analiza źródłoznawcza Graduału Cysterskiego M.S. I F 414 z Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego*; ks. Mariusz Klimczek, *Antyfonarz cysterski m s. L 36 z Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie. Studium źródłoznawcze*; Joanna Kozłowska, *Współczesna polska muzyka sakralna w prawykoniach Chóru ATK. Studium muzykologiczne*; Joanna Krupińska, *Organomistrzowska Firma Kamińskich. Monografia*; Dorota Najdychor, *Graduał MS 3615 z Biblioteki Czartoryskich w Krakowie. Studium źródłoznawcze*; ks. Janusz Sok, *Graduał muz. I z Biblioteki Sióstr Klarysek w Starym Sączu. Studium źródłoznawcze*; Monika Wąsikowska, *Oratorium „Jefte” Giacomo Carissimiego jako przykład formy dramatu biblijnego*.

f) **Chrześcijańskie nauki społeczne:** Joanna Bastecka, *Praca „na czarno” jako problem społeczno-etyczny w procesie transformacji ustrojowej w Polsce*; ks. Grzegorz Bieniek, *Moralny aspekt obrony środowiska naturalnego w dokumentach Kościoła w latach 1961-1991*; Maciej Bicernacki, *Sponsoring jako element public relations firmy*; ks. Piotr Bratek, *Problemy duszpasterskie w listach Episkopatu Polski poświęconych środkom masowego przekazu w latach 1975-1992*; Wanda Drzazgowska, *Obraz człowieka w Konstytucji III Rzeczypospolitej Polskiej*; Małgorzata Jaczewska, *Postulaty raportu Społecznego Komitetu Organizacji Pozarządowych – Pekin '95 w inicjatywach Ustawodawczych Sejmu RP*; ks. Robert Jaśpiński, *Symbolika góry w historii zbawienia*; ks. Jarosław Leśniak, *Kościół wobec przemian społeczno-religijnych wsi minionego 40-lecia*; ks. Zenon Miksa, *Historia parafii św. Jakuba w Piotrkowie Trybunalskim w latach 1818-1925*; ks. Paweł Miziołek, *Sodaliczka Marińska na terenie Dekanatu Miejskiego-Łódzkiego w latach 1921-1939*; ks. Dariusz Mordaka, *Rola sakramentu pokuty w życiu młodzieży licealnej na podstawie przeprowadzonej ankiety*; Jolanta Nowińska, *Sytuacja społeczna dziecka z rodziny dotkniętej alkoholizmem*; ks. Krzysztof Panek, *Mechanizmy propagandy antykościelnej w dyskusji prasowej w latach 1990-91 nad prawną ochroną życia poczętego w dzienniku warszawskim „Trybuna”*; Marek Przyczyna, *Funkcje protekcyjizmu celnego państwa w okresie urynkowienia gospodarki*; Maciej Romanow, *Współpraca pomiędzy organizacjami pozarządowymi a instytucjami samorządu w gminach rybnickich woj. śląskiego*; ks. Daniel Rylski, *Treści religijno-moralne w twórczości poetyckiej Krzysztofa Kamila Baczyńskiego*; Maciej Sierakowski, *Rola organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych w Polsce po 1989 roku*; ks. Mirosław Simka, *Wiara kobiety kananejskiej (Mt 15 21-28)*; Agnieszka Sołtysiak, *Problematyka narodu w programach i deklaracjach polskich partii politycznych*; Anna Szpigiel, *Prawa rodziców w programie wprowadzania do szkół edukacji seksualnej w latach 1987-1997*; Monika Trojanowska, *Spór o tożsamość Europy w kontekście procesu europejskiej integracji gospodarczej*; Piotr Uszyński, *Ochrona ludności cywilnej w konfliktach zbrojnych w świetle „Raportów Tadeusza Mazowieckiego z byłej Jugosławii”*; ks. Andrzej Zuchowski, *Zwyczaj i obrzędy Adwentu i Bożego Narodzenia w parafii Radomin*.

g) **Socjologia religii:** Mariusz Chmielcowski, *Rola rodziny w nauczaniu Jana Pawła II na przykładzie V Pielgrzymki Apostolskiej do Polski*; Aneta Chwalisz, *Nowe Wspólnoty Życia katolików świeckich w Polsce*; Paweł Cicciołag, *Zainteresowania i sposoby spędzania wolnego czasu przez uczniów wybranych szkół podstawowych i średnich*; Arkadiusz Dyl, *Tożsamość etniczno-kulturowa mniejszości polskiej na Ukrainie*; Arkadiusz Gieć, *Wartości moralne oficerów Wojska Polskiego zamordowanych w Katyniu na przykładzie ocalałych pamiętników*; Agata Kosturbicc, *Model pracownika firmy: pożądane cechy tryb rekrutacji, selekcja i formacja na przykładzie Master Foods Polska Spółka z o.o.*; Emilia Kowalczyk, *„Człowiek*

i powszechność” –studium życia codziennego sześciu wsi Kuflewszczyzny w latach 1989-1997; Małgorzata Król, Mieszkańcy wsi Secymin Nowy wobec przemian ustrojowo społecznych w Polsce w latach 1989-1997; Maciej Loretz, Obraz władzy w polskim filmie fabularnym w latach 1947-1989; Małgorzata Paszka Struktury komunikacyjne i funkcjonowanie przedsiębiorstw. Socjologiczna analiza wybranych firm; Katarzyna Sokół, Rzeczywistość społeczna w tekstach polskich piosenek rockowych w latach 1985-1993; Edyta Tryuk, Model rodziny polskiej w opinii młodzieży warszawskich szkół średnich; Agnieszka Trzaskowska, Wyoobrażenia i oczekiwania młodzieży związane z integracją europejską.

III. Studenci

Kierunki studiów	I	II	III	IV	V	Ogółem
Historia	71	74	68	77	66	356
Nauki społeczne	81	66	68	71	40	326
Caritas	25	38	22	-	-	85
Ogółem	177	178	158	148	106	767

Ks. Józef Mandziuk